

ALÉN DIVIŠ - aneb mystika a horor v ilustracích povídek A. E. Poea

Tentokrát se zaměříme na tvorbu umělce s netradičním jménem Alén Diviš (1900-1956). Divišovo dílo dřímalo dlouhá léta v zapomnění. Za to, že dnes v galeriích obdivujeme autorův temný a mystický výtvarný projev plný fantazie můžeme děkovat badatelské činnosti kurátora Jaromíra Zeminy, Alén Diviš studoval v Paříži na umělecké škole École des Beaux-Arts a u Františka Kupky. V Paříži také, kvůli obvinění z politické špionáže, strávil půl roku ve vězení. Odtud byl přemísťován do internačních táborů ve Francii, Maroku a Martiniku. Později vytvořil rozsáhlé dílo zachycující kresby vězňů ze zdi cel, které s nimi sdílel. Tato jeho existenciální reflexe vznikla v roce 1941, kdy se dostal konečně svobodný do New Yorku, kde tato díla rovněž vystavil. Po válce se vrátil do Československa a usadil se v Praze. Poslední roky života strávil v ústraní, jelikož témata mysticismu, fantazie a smrti, kterými se Diviš ve své tvorbě zabýval, byla pro tehdejší režim nechtěná a byl mu dán zákaz vystavovat. Z nedostatku peněz se začal zabývat převážně kresbou. Oblíbeným námětem pro tvorbu se mu staly povídky Edgara Allana Poea, které neilustroval na zakázku, ale z vlastní niterné potřeby. Pojďme společně objevit mistrovství Divišova kresebného šerosvitu a temnosvitu.

ÚKOL Č.1:

Vytvořte kresebnou ilustraci k básni E.A.Poea „Havran“, stačí si vybrat jen úryvek, který vás nejvíc osloví, nebo se nechat inspirovat celou básní. Ukázku v překladu Vítězslava Nezvala uvádíme níže. Abychom vás motivovali si báseň přečíst celou, uvádíme jen její konec. Celý text je snadno dostupný na internetu.

...
„Proroku,“ díím, „mene tekel, ať jsi pták anebo z pekel,
při nebi, jež nad námi je, při Bohu, jenž léká mne,
rci té duši, jež žal taji, zdali aspoň jednou v ráji
tu, již svatí nazývají Lenora, kdy přivine,
jasnou dívku Lenoru kdy v náruči své přivine“ -
havran dí: „Už víckrát ne.“

...
„Tos řek jistě na znamení, že se chystáš k rozloučení,
táhni zpátky do bouře a do podsvětí, satane! -
nenech mi tu, starý lhář, ani pířka na polštář,
neruš pokoj mého stáří, opusť sochu, havrane!
Vyndež zobák z mého srdce, opusť sochu, havrane!“
Havran dí: „Už víckrát ne.“

...
Pak se klidně ulebedí, stále sedí, stále sedí
jako ďábel na bělostných řadrech Pallas Athéné;
oči v snění přimhouřeny na pozadí bílé stěny,
lampa vrhá beze změny jeho stín, jímž uhrane -
a má duše z toho stínu, jímž mne navždy uhrane,
nevzchopí se - víckrát ne.

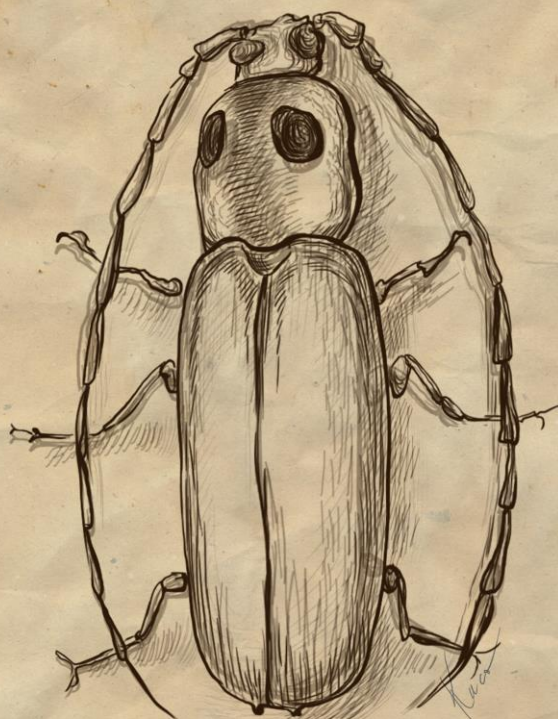
ÚKOL ČÍSLO 2

Ve své povídce „ Zlatý skarabeus “ E.A.Poe umístil záhadnou šifru a tímto dílem v literatuře popularizoval metodu kryptografie. Záhadný zlatý brouk, který se v povídce objevuje, je vlastně složeninou dvou různých brouků, které se na daném území opravdu vyskytovali. Nejedná se tedy o skarabea, ale jsou to tesařík - *callichroma splendidum* a kovařík - *alaus oculatus*.

Zkuste také poskládat svého brouka ze dvou nebo více různých existujících druhů. Uvedte názvy vámi vybraných brouků, popište a nakreslete ten svůj exemplář.

Ten můj vypadá takto:

Lat. názov: *Alaccalli Oxypleurini*

Náležitost: *Syllivampa osceola*

Datum: 14. 11. 1992